

Vanhusneuvoston kokous

Aika: Keskiviikko 6.10.2021 klo 13.00 – 14.38

Paikka: Kaupunginhallituksen sali, kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11-13

Osallistujat:

Valtuustoryhmien edustajat

Auni-Marja Vilavaara, puheenjohtaja (vihreät).
Anita Vihervaara Vesa Paavosen varajäsen (SDP)
Jussi Silvonon (Vas.)
Reetta Angelvo-Riipinen(PS)
Päivi Riihilahti-Syvänen (Kok.)

Järjestöjen edustajat:

Lahja (Lala) Sjöblom Eläkkeensaajien Keskusliiton Helsingin piiri
Lena Lindberg Samrådet i SPF Helsingfors
Liisa Hangonmäki Helsingin Kunnalliset Eläkeläiset
Marja Ruotsalainen Pääkaupunkiseudun omaishoitajat
Olli Salin Eläkeläiset ry, Helsingin aluejärjestö
Pirjo-Liisa Kangasniemi Helsingin kansallinen senioripiiri
Pirkko Linder Helsingin seurakuntayhtymä
Susanna Lehtovaara Jade-yhteisö
Jari Jokiluhta Helsingin Muistiyhdistys

Kaupungin toimialojen pysyvät asiantuntijat:

Minna Kaattari Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Pirjo Tujula Kaupunkiympäristötoimiala
Satu Luomajoki Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Seija Meripaasi Sosiaali- ja terveystoimiala (paikalla klo 14.15 asti)
Stina Högnabba Kaupunginkanslia

Muut kaupungin edustajat

Tiina Lappalainen vammaisasiamies, kaupunginkanslia

Sihteeri

Outi Paulig suunnittelija, kaupunginkanslia

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.02 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi.

2. Osallistujien toteaminen

Todettiin etukäteen ilmoitetut esteet:

- Teija Mikkilä (Helsingin Muistiyhdistys), paikalla varaedustaja Jari Jokiluhta.
- Vesa Paavonen (SDP), varaedustaja Anita Vihervaara.
- Sosiaali- ja terveystoimialan edustaja Seija Meripaasi joutuu poistumaan klo 14.15.

3. Asialistan hyväksyminen

Osallistujia pyydettiin ilmoittamaan, jos on asioita kohtaan 14 (muut asiat). Todettiin, että vanhusneuvostolle on tullut erilaisia osallistumispyyntöjä vanhusneuvostolle, jotka sihteerin esittelee kohdassa 14. Osallistujilla oli lisäksi kaksi muuta asiaa tähän kohtaan. Asialista hyväksyttiin.

4. Muistion tarkastaminen

Puheenjohtaja esitti, että kokousmuistioiden tarkastuskäytännöstä jatkossa soviin kohdassa 7 (toimintakäytännöt) ja että tämän kokouksen muistion tarkastaa puheenjohtaja. Esitys hyväksyttiin.

5. Vanhusneuvoston asettamispäätös ja toimintasääntö

Osallistujia oli pyydetty tutustumaan etukäteen

- Kaupunginhallituksen päätökseen vanhusneuvoston asettamisesta [linkki](#)
- Vanhusneuvoston toimintasääntöön [linkki](#)

Asia merkittiin tiedoksi.

6. Vanhusneuvoston järjestäytyminen

Kaupunginhallitus on nimennyt puheenjohtajan sekä varapuheenjohtajaksi Vesa Paavosen. Järjestäytyminen aloitettiin valitsemalla neuvoston toinen varapuheenjohtaja järjestöjen edustajista. Ehdotuksia oli pyydetty puheenjohtajalle ja sihteerille etukäteen.

Puheenjohtaja totesi, että kahta henkilöä oli ehdotettu: Olli Salinia ja Lahja (Lala) Sjöblomia. Todettiin, että pidetään suljettu lippuäänestys. Valittiin ääntenlaskijaksi Minna Kaattari.

Molemmat ehdokkaat esittelivät lyhyesti itseään ja tavoitteitaan, minkä jälkeen suoritettiin äänestys. Todettiin tulos: molemmat ehdokkaat saivat seitsemän ääntä. Puheenjohtaja totesi, että äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisee [siht.lisäys: viittaus Kuntalakiin [linkki](#)]. Puheenjohtaja totesi olevansa nais-ehdokkaan kannalla, joten varapuheenjohtajaksi valittiin Lahja Sjöblom.

Päätettiin varapuheenjohtajien sijaantulojärjestyksestä. Puheenjohtaja kertoi keskustelleensa valtuustoryhmien edustajista nimetyn varapuheenjohtajan Vesa Paavosen kanssa. Osoittautui, että Paavosella tulee olemaan usein työesteitä. Puheenjohtaja esitti, että Sjöblom tulee olemaan ensimmäinen varapuheenjohtaja ja Paavonen toinen. Muita esityksiä ei tullut, joten esitys hyväksyttiin.

Valittiin työvaliokunnan jäseniä. Työvaliokuntaan kuuluu puheenjohtajisto ja kolme muuta jäsentä. Neuvoston toimintasäännön mukaan työvaliokunnan kuudesta jäsenestä vähintään puolet on järjestöjen edustajia. Työvaliokunnan tehtävänä on toimintasäännön mukaisesti valmistella kokouksia ja muuta toimintaa.

Ehdotuksia työvaliokunnan jäsenistä oli pyydetty puheenjohtajalle ja sihteerille. Ehdotuksia oli tullut puheenjohtajistoon valittujen lisäksi seuraavasti: Olli Salin, Pirjo-Liisa Kangasniemi, Marja Ruotsalainen ja Teija Mikkilä. Lisäksi Reetta Angelvo-Riipinen ilmoittautui vapaaehtoiseksi, mikäli muita halukkaita ei löydy.

Todettiin, että ehdotetuista henkilöistä Salin ja Kangasniemi edustavat eläkeläisjärjestöjä. Ruotsalainen ja Mikkilä edustavat muita järjestöjä ja ovat toiminnanjohtajia. Puheenjohtaja totesi, että työvaliokunnan järjestöjäseninä ei ole yleensä [ainakaan v. 2011-2021, siht. lis.] ollut järjestöjen päätoimisia toiminnanjohtajia. Puheenjohtaja totesi arvostavansa suuresti ammattilaisten asiantuntemusta, mutta katsoi tärkeäksi, että työvaliokuntaan valittaisiin nimenomaan ikääntyneiden itsensä edustajia.

Puheenjohtaja esitti, että em. perusteella työvaliokuntaan valitaan nyt Olli Salin ja Pirjo-Liisa Kangasniemi ja että työvaliokuntaa täydennetään seuraavassa kokouksessa. Muita esityksiä ei tullut, joten puheenjohtajan esitys hyväksyttiin.

7. Toimintakäytännöistä sopiminen

Kokousmuistioiden tarkastuskäytäntö: vanhusneuvoston kokousmuistiot on aiemmin tarkastanut puheenjohtaja. Puheenjohtaja esitti kokeiltavaksi 10.11. kokouksesta alkaen vuoden ajan käytäntöä, että valitaan muistion tarkastajat, minkä jälkeen päätetään jatkosta. Muita ehdotuksia ei tullut. Esitys hyväksyttiin.

Lausuntojen valmistelu: sihteerin totesi, että toimintasäännön mukaisesti lausuntojen sisällön valmisteluun osallistuvat neuvoston jäsenet, käyttäen kaupungin asiantuntijoiden asiantuntemusta tarpeen mukaan. Lausuntopyynnöt on jaettu neuvostolle sähköpostilla mahdollisimman nopeasti, yleensä heti niiden tullessa. Työvaliokunta on valmistellut lausuntoluonnoksen, jossa on otettu huomioon jäseniltä saapuneet kommentit. Tavoitteena on ollut asian käsittely kokouksessa, mutta aikataulusyistä se ei ole aina onnistunut. Lausuntotekstin on muotoillut neuvoston sihteerin, puheenjohtaja tai työvaliokunnan jäsen. Puheenjohtaja esitti, että tätä käytäntöä jatketaan. Esitys hyväksyttiin.

Kokousten ja keskustelujen pelisäännöt. Esitys oli jaettu asialistan liitteenä. Puheenjohtaja totesi, että hyvä käytös ja ystävällisyys kaikkia kohtaan on tärkeää, samoin kuin toisten kuunteleminen ja toisenlaisten ajatusten hyväksyminen.

8. Vanhusneuvoston vaikuttamistyö työryhmien ja verkostojen kautta

Osallistujille oli jaettu kuvaus verkostoista, joihin vanhusneuvoston edustaja tarvitaan. Sovittiin vanhusneuvoston edustuksista seuraavasti:

- Ikääntyneiden hyvinvointiohjelmaa valmisteleva ryhmä: osallistumispyyntöä ei ole vielä tullut, mutta se tulee valmistelun edetessä. Kaupunginkanslian edustaja Stina Högnabba välittää neuvostolle tietoa valmistelun etenemisestä. [tarkemmin kohdassa 13, siht.huom.] Alustavasti todettiin, että puheenjohtaja ja järjestöjen edustaja olisi hyvä edustus. Olli Salin totesi, että hän olisi mielellään jatkossakin mukana.
- Sote-toimialan kuljetuspalvelujen asiakasyhteistyöryhmä: Lala Sjöblom jatkaa.
- Kulttuurisen vanhustyön verkosto (uusi verkosto): Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan edustaja Minna Kaattari esitteli asiaa. Kuultiin, että edustajia voi olla useampikin. Halukkaita olivat Liisa Hanganmäki, Jussi Silvonen ja Marja Ruotsalainen ja heidät valittiin verkostoon.
- Sote-toimialan Diginyrkki-ryhmä: Todettiin, että kyseessä on sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen sähköisiä palveluja kehittävä ryhmä, johon on vanhusneuvoston kautta pyydetty käyttäjien näkökulmaa. Susanna Lehtovaara oli halukas tehtävään ja hänet valittiin.
- Kaupungin digituen koordinaatioryhmä: Olli Salin oli halukas ja hänet valittiin.

- Yrjö ja Hanna –säätöön Jätkäsaari –hanke: odotetaan tarkempia tietoja hankkeesta ja palataan asiaan. Pirjo-Liisa Kangasniemi oli mukana aiemmasta neuvostosta, yhtenä kolmesta edustajasta. Pirjo-Liisa on halukas jatkamaan ja toteusi asian tärkeäksi. Lala Sjöblom ja Lena Lindberg ilmoittautuvat myös halukkaiksi.
- Aiemmalla kaudella toimi osallisuuden ja vuorovaikutuksen neuvottelukunta, jossa vanhusneuvostoa edusti puheenjohtaja. Tiedossa ei vielä ole, tuleeko neuvottelukunta jatkamaan ja missä muodossa. Asiaan palataan tarvittaessa.

Todettiin, että eri verkostoista ja työryhmistä on tärkeää jakaa tietoa neuvostolle. Sen voi tehdä suoraan sähköpostilla, sihteerin kautta tai kokouksissa.

9. Edellisen vanhusneuvoston ehdotukset uudelle toimikaudelle

Osallistujia oli pyydetty tutustumaan edellisen vanhusneuvoston raporttiin ja arviointiin sekä toimikauden 2017-2021 toimintakertomukseen, [linkki](#). Arvioinnissa ehdotettiin, että uusi vanhusneuvosto

1. Jatkaa kohdassa "Aikaansaannokset" mainittuja hyviksi osoittautuneita toiminta- ja yhteistyömuotoja. Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry:n kanssa järjestetään vuosittain vähintään yksi yleisötilaisuus ikäihmisiä koskevista aiheista. Pääkaupunkiseudun ja Kuusikko-kaupunkien vanhusneuvostojen yhteistyöhön osallistutaan aktiivisesti.
2. Jatkaa helsinkiläisten eläkeläisjärjestöjen kanssa aloitettua järjestöyhteistyötä kirkastamalla eri osapuolten rooleja ja vastuita erityisesti viestinnän ja yhteisen vaikuttamistoiminnan osalta.
3. Vahvistaa konkreettisin toimin yhteistyöverkostoja kaupungin eri tahojen kanssa seuraavien tärkeiksi nostettujen teemojen ympärille:
  - 1) digisyrjäytymisen vastaiset toimet,
  - 2) senioriasumisen kehittäminen,
  - 3) ikääntyneiden näkökulman vahvistaminen stadiluotsitoiminnassa ja osallistuvassa budjetoinnissa.
4. Arvioi kaupungin tarjoamia osallistumisen muotoja ikääntyvien näkökulmasta.
5. Esittää toimintasuunnitelmassaan, miten kaupunki voisi käyttää neuvostoa entistä paremmin yhteistyön ja vuorovaikutuksen foorumina.
6. Selvittää, ovatko annetut lausunnot ja tehdyt kannanotot johtaneet toimenpiteisiin ja kirjaa saadut tiedot neuvoston muistioihin.

Asia merkittiin tiedoksi.

10. Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma kaudelle syksy 2021-kevät 2023

Osallistujia pyydettiin tekemään ehdotuksia vanhusneuvoston toimikauden painopisteiksi. Toimintasuunnitelmaan sisältyy viestintäsuunnitelma. Ehdotuksina toimintasuunnitelman sisältöön esitettiin:

- Vähemmistöjen asiat selvemmin esiin.
- OmaStadi-äänestyksen tukeminen palvelukeskuksissa.
- Kaupunkiympäristöasioiden esittely syyskaudella.
- Saavutettavuusasiat, käyttäjättestaus.
- Ikäihmisten palveluopas on tärkeä. Sitä on painettava ja jaettava lisää.
- Eläkeläisköyhyys, hoivaköyhyys.
- Liikkuminen ja HSL:n liikenteen maksuttomuus.
- Kaupungin ikäystävällisyys ja muistiystävällisyys.
- Vanhuspalvelulain uudistus, miten Helsinki toteuttaa sen?

- Järjestöjen tilatarve - kaupungin toimitilat tulisi saada paremmin käyttöön.
- Vanhusneuvoston näkyvyys - monet eivät tiedä sen olemassaolosta. Työvaliokunta valmistelee keskustelun pohjalta seuraavaa kokousta varten ehdotuksen toimintasuunnitelmaksi. Toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon myös edellisen vanhusneuvoston ehdotukset painopisteiksi.

11. Syksyn 2021 toimintakalenteri

Asialistan liitteenä oli jaettu toimintakalenteri. Vahvistettiin marras- ja joulukuun kokouspäivät. Kokous 10.11. alkaa klo 13.00. Seija Meripaasi pyysi aikataulurameja sote-palvelujen arvioinnin käsittelylle. Toimialalta osallistuu kokoukseen noin seitsemän esittelijää. Joulukuun kokous 1.12. alkaa klo 13.00. Todettiin, että toivotaan lähikokouksia. Mahdollisuudet selviävät pandemiatilanteen myötä.

12. Vanhusneuvoston lausunto valtuustoaloitteesta ”Seniorikeskus Lauttasaareen”

Aloite oli jaettu asialistan liitteenä. Lausunnon määräaika oli 15.10.2021, mutta siihen on mahdollista saada lisääaikaa. Päätettiin, että pyydetään lisääaikaa. Lausunnon pohjaksi hankitaan selvitys nykyisten seniorikeskusten sijainnista suhteessa ikääntyneen väestön asukasmääriin eri alueilla. [lisääaikaa saatu 18.11. asti, siht.lis.]

13. Helsingin kansallisen senioripiirin ja Helsingin Eläkeläisjärjestöt HEJ ry:n esitys hyvinvointia tukevien palvelujen kehittämisestä ja ikääntyvien hyvinvointiohjelman valmistelusta, lähetekeskustelu

Senioripiirin esitys oli tullut vanhusneuvostolle 7.9.2021 ja se oli jaettu esityslistan liitteenä. HEJ ry ilmoitti 15.9.2021 yhtyvän senioripiirin aloitteeseen. HEJ esitti lisäksi, että toimet sisällytetään uuteen vanhuspalveluohjelmaan, jonka valmistelu tulisi pikaisesti käynnistää yhteistyössä vanhusneuvoston ja eläkeläisjärjestöjen kanssa. HEJ ry lähetti viestin apulaispormestareille Arhinmäki ja Sazonov sekä vanhusneuvostolle.

Apulaispormestari Sazonovilta oli saatu sote-toimialan vastaus, joka jaettiin osallistujille kokouksessa ja muistion liitteenä.

Kulttuuri ja vapaa-aikatoimialan asiantuntija Minna Kaattari totesi, että järjestöille jaettavilla avustuksilla/kaupungin käyttöön saaduilla valtionperintörahoilla voidaan vastata osaltaan ikääntymisestä aiheutuviin palvelutarpeen muutoksiin ja täydentää kaupungin palveluita. Avustukset on tarkoitettu iäkkäiden ihmisten kulttuuritoiminnan edistämiseksi. [siht.lis.: järjestöavustuksista on tiedotettu laajemmin mm. vanhusneuvoston kokouksessa 13.1.2021 [linkki](#)]

Kaupunginkanslian edustaja Stina Högnabba totesi kaupunkitasoisen hyvinvointisuunnitelmavalmistelun käynnistyneen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte)ohjausryhmän 28.9 päätöksen mukaan aikataulullisesti tavoitteena on viedä se kaupunginvaltuustoon päätettäväksi huhtikuussa 2022. Kaupungin hyte-työtä ohjaa kaupunginhallituksen päätös 14.5.2018 Ohjausryhmä valitsee kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet hyvinvointisuunnitelmatyötä varten kokouksessaan marraskuussa. Lisäksi kokouksessa on tavoitteena päättää niistä työryhmistä, joita tarvitaan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työssä, esim. Stadin ikäohjelman projektiryhmän jatko. Sote-uudistukseen liittyen on tullut uutta lainsäädäntöä, joka vaikuttaa hyvinvointisuunnitelman valmisteluun.

Osa lainsäädännöstä on hyväksytty kesällä ja osa on vielä eduskunnassa hyväksyttävänä (esim.vanhuspalvelulain osia) ja edellyttää erilaista yhteensovittamista sote-uudistus huomioiden. Uusi lainsäädäntö edellyttää esim., että vanhuspalvelulain ja lastensuojelulain mukaiset hyvinvointisuunnitelmat sisällytetään kaupunkitasoiseen hyvinvointisuunnitelmaan. Helsingissä tehdään muista kaupungeista poiketen vain yksi hyvinvointisuunnitelma ja se tehdään yhdessä HUS:n kanssa. Hyvinvointisuunnitelman valmistelusta vastaa Stina Högnabba yhteistyössä kaikkien toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuuhenkilöiden kanssa ja sitä käsitellään mm. hyvinvoinnin ja terveyden (hyte) ohjausryhmässä useaan kertaan vuoden 2022 alkupuolella.

Uuden lainsäädännön mukaan suunnitelma on valmisteltava yhteistyössä HUS-yhtymän kanssa, jonka toiminta käynnistyy 1.1.2023. Lisäksi lainsäädäntö edellyttää neuvotteluja tavoitteista ja painopisteistä järjestöjen kanssa tulevaisuudessa. Uuden kaupunkistrategian painopisteet luonnollisesti vaikuttaa suunnitelman sisältöön. Strategia on valtuuston asialistalla tänään (6.10.2021). Hyvinvoinnin ja terveyden seurantatietoa on kerätty systemaattisesti jo monen vuoden ajan, joka osaltaan kertoo meille ikääntyneiden hyvinvoinnin tilasta. Tietoa on paljon myös ikäihmisten osalta ja sitä käytetään hyväksi. Tietoa löytyy esimerkiksi kaupungin toimintaympäristöanalyysistä, joka on toiminut kaupunkistrategian pohjana. [Linkki toimintaympäristösivuille](#)

Keskustelussa todettiin, että hyvinvointisuunnitelman eteneminen on yksi tärkeistä asioista koko vanhusneuvoston toimikaudella. Vanhusneuvoston tehtävänä on pitää vanhusten puolta. Saatujen selvitysten ja keskustelun pohjalta asia siirrettiin työvaliokunnalle.

14. Muut asiat

Edellinen vanhusneuvosto sai esittelyn Laakson yhteissairaala -hankkeesta. Vanhusneuvostolle tuli 28.9. kysely, löytyisikö kiinnostuneita osallistujia tilaisuuteen, jossa esitellään tulevan sairaalan mallihuoneita. Tarkoituksena on kerätä sairaalan mahdollisilta tulevilta asiakkailta/potilailta palautetta. Tilaisuus on 15.11. iltapäivällä Laakson ja Meilahden sairaaloissa. Osallistujien tulee voida siirtyä Laakso-Meilähti -välillä. Vanhusneuvostolle jaettiin tarkempaa tietoa paperilla ja kysyttiin halukkuutta osallistua. Olli Salin ilmoittautui. Osallistujia voisi tulla useampiakin ja ilmoittautua voi sihteerille. Tietoa hankkeesta: [Linkki](#)

Anna Arjen liikuttaa – tapahtuma Metropoliassa on 14-15.10. klo 10-14. Kyseessä on Itä-Helsingin ikäihmisille tarkoitettu, kaikille avoin tapahtuma. Jaettiin tarkempaa tietoa paperilla. [Linkki](#)

Kustaankartanon seniorikeskuksessa on 12.11. klo 14.30-15.30 ”Liikkumissopimus - annan arjen liikuttaa” -lyhytelokuvan ensi-ilta. Vanhusneuvosto on kutsuvieraana. Lisätietoa oli jaossa paperilla ja muistion liitteenä. Osallistumishalukkuutta tullaan kysymään vielä erikseen.

Forum Viriumin Urbanage-hanke järjestää Ikäihmisten hiljaisen tiedon hyödyttämisen verkkotilaisuuden 19.10.klo 9.00-11.30. Jaettiin tietoa paperilla. Osallistumishalukkuutta tullaan kysymään vielä erikseen. [Linkki hankkeen sivuille](#).

15. Tiedotusasiat

Mummon markan vartijat -hankkeelta oli tullut vanhusneuvostolle materiaalia, jota kierrätettiin kokouksessa. Hankkeen loppuseminaari oli 15.9.2021. Hankkeen verkkosivut [linkki](#)

Osallistuvan budjetoinnin äänestysaika on 6-28.10.2021. Ehdotukset ja äänestysohjeet Omastadi –sivuilla [linkki](#) Kaikkia kehoitettiin aktiivisuuteen äänestyksessä. Olli Salin toivoi kannatusta erityisesti ehdotukselle kolmipyöräisten sähköpyörien hankkimisesta seniorikeskuksiin.

Vanhusneuvostolle oli tullut 13.8. Ihmisoikeuskeskuksen raportti ”Vanhusneuvostojen toiminta ja vaikutusmahdollisuudet kunnissa”. [Linkki uutiseen ja verkkoversioon](#). Paperiversioita (51 s.) oli saatavilla kokouksessa.

Vanhusneuvostolle oli tullut paperiversioita (72 s.) kaupungin julkaisusta ”[Ikääntyneiden palveluopas 2021](#)”/”[Serviceguide för äldre 2021](#)”. Oppaita oli jaossa kokouksessa. Todettiin, että myös englanninkielinen opas olisi tarpeen.

Eläkeläiset ry:n Helsingin aluetoimikunta oli tehnyt aloitteen kaupunginhallitukselle Helsingin liittymisestä Maailman terveysjärjestön Ikäystävällisten kuntien verkostoon. Kirje oli mennyt kaupunginhallitukselle kuntalain mukaisena aloitteena 29.9.2021 ja tullut tiedoksi vanhusneuvoston sihteerille. Se oli jaettu esityslistan liitteenä. - Stina Högnabba kertoi, että Helsinki on mukana WHO:n Healthy Cities -verkostossa, jonka yhtenä tavoitteena on muistiystävällinen kaupunki. Puheenjohtaja totesi, että Ikäystävällisten kuntien verkosto on kuitenkin eri asia ja painottuu enemmän ihmisoikeuksiin. - Asiaan palataan toimintasuunnitelmassa tai jossakin kokouksessa.

Jaettiin tiedote valokuvanäyttelystä Rikhardinkadun kirjastossa.

Jaettiin Eläkeläiset ry:n Helsingin piirin esite.

Kaupunkiympäristötoimialan edustaja Pirjo Tujula kertoi äänimajakkahankkeen testauksista ja kannusti vanhusneuvoston jäseniä antamaan palautetta Lauttasaaressa ja Hakaniemen metroasemilla sekä Kalasataman hyvinvointikeskuksella testattavana olevien äänimajakoista. [[lisätietoa linkistä](#), siht.lis.]

Reetta Angelvo-Riipinen toivoi, että osallistujat voisivat esittäytyä kokouksen alussa. Puheenjohtaja totesi, että ehdotus on hyvä ja suositteli esittäytymään muutenkin tilaisuuden tullen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan edustaja Satu Luomajoki kertoi, että työväenopiston opinto-ohjelma on edelleen saatavilla painettuna oppaana. Painettu opas tehdään edelleen, saavutettavuussyistä.

16. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.38.